

ДЕРЖБУД УРСР
УКРАЇНСЬКЕ СПЕЦІАЛЬНЕ
НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНЕ
ВИРОБНИЧЕ УПРАВЛІННЯ

УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ
НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНИЙ
ПРОЕКТНИЙ ІНСТИТУТ
«УКРПРОЕКТРЕСТАВРАЦІЯ»

ЛЬВІВСЬКА
КОМПЛЕКСНА
АРХІТЕКТУРНО-
РЕСТАВРАЦІЙНА
МАПСТЕРНЯ

Пам'ятка архіт. 1742 р.
дерев'яна церква і дзвіниця
в с. Черепин Лускомитівського
району Львівської обл.
Том II. Пропозиції по встано-
вуванню щіт судинок траур-
них обрядів.

1982 р.

м. Львів

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр історичної спадщини
Center for Urban History

УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ НАУКОВО—РЕСТАВРАЦІЙНИЙ ПРОЕКТНИЙ ІНСТИТУТ

«УКРПРОЕКТЕСТАВРАЦІЯ»

ЛЬВІВСЬКА КОМПЛЕКСНО-РЕСТАВРАЦІЙНА МАЙСТЕРНЯ

Замовник:

Управління в справах
будівництва та архітектури
Львівського обласного комітету

Шифр Л 780

І н в Л

Пам'ятка архітектури
1742 р. дерев'яна
церква і дзвіниця
в с. Черепин Нустомин-
цівського р-ну
Львівської обл.

Управління
охорони
історичного
середовища

Department for the Protection
of the Urban Environment

Т О М ІІ

ПРОПОЗИЦІЇ ДО ПРИСТОСУВАННЯ ПІД БУДИНОК
ТРАУРНИХ ОБ'ЄКТІВ .

Начальник Львівської КАРМ
Головний архітектор КАРМ
Головний архітектор проекту

Керівник групи

І.Р. МОГИЛИЧ
І.М. ЛОВАЛИШИН
Б.Я. КИДЗЕЛЬСЬКИЙ
Г.П. КРУК

Львів—1982 р.

Документація тому опрацьована під загальним керівництвом
головного архітектора проєктів Львівської КАРМ тов. Кіндзельського
Б.Я. колективом АРБ - 4 у складі :

автор пропозицій

ст. технік

технік

В. Швець
Н. Федевич
Г. Іванишин

В. Швець

Н. Федевич

Г. Іванишин

Управління
охорони
історичного
середовища

Center for Urban History
Center for Urban History

СКЛАД ТОМУ II

Пропозиції по пристосуванню дерев'яної церкви і дзвіниці в
с. Черепин під будинок траурних обрядів.

A. Текстова частина

1. Вступ
2. Пропозиції по благоустрою території
3. Пропозиції по опорядженню пам'ятки
4. Пропозиції по пристосуванню
5. Історична довідка
6. Заключення про стан основних конструкцій

Б. Фото експозиційних матеріалів

1. Схема генплану
2. Фасади церкви і дзвіниці
3. План
4. Розріз

І. В С Т У П .

Пам'ятка знаходиться у північному кутку села на південному схилі панувчого над селом пагорба. В основному церква добре проглядається зі всього села. На схід від пам'ятки схил горба займає сільський цвинтар. Враховуючи це пропонується пристосувати пам'ятку під будинок траурних обрядів.

Крім того пропонується провести частковий благоустрій території пам'ятки та підходів з боку села.

2. Пропозиції по благоустрою .

Основний підхід до пам'ятки з півдня, з боку села від підніжжя пагорба. Через значну крутизну горба неможливо здійснити без значних матеріальних затрат безпосередній під'їзд до пам'ятки. Тому пропонується влаштувати стоянку для транспорту біля основного входу на територію, під горбом. Далі підхід здійснюється по двох існуючих алеях, що круто піднімаються до церкви і цвинтаря.

Алеї і пішохідні доріжки на території пам'ятки і цвинтаря пропонується замостити місцевими матеріалами / кам'яними плитами, бруківкою /.

Впорядковуються зелені насадження і обрізаються дерева для забезпечення проглядання пам'ятки з боку села. Ливопліт стриється і при необхідності досаджується в пошкоджених місцях.

Пропонується також провести благоустрій частини цвинтаря, що безпосередньо примикає до церковного подвір'я і де знаходиться братська могила і курган.

Основну частину подвір'я, зарослу густою травою пропонується залишити в сучасному стані.

В міру необхідності ремонтується огорожа та хвіртки і малюється в чорний колір.

Вдова живопису біли пішохідної доріжки на цвинтар встановлюється лави для відпочинку.

3. Пропозиції по спорядженню .

Будівлі церкви і дзвіниці в процесі пристосування підлягають реставрації з відтворенням первісного вигляду і оригінальних конструктивних елементів пам'ятки.

А - по церкві :

1. - бляшане покриття дахів, карнизів, бань, маківок, піддашся замінюється на гонтове. При виявленні в процесі реставрації пошкоджень несучих конструкцій покриття проводиться їх заміна.

2. - шалівка стін замінюється кокухуванням гонтами у два шари .

3. - розбирається ризниця біля північної стіни вітара і відновлюється піддашся. Дверний отвір закладається і реставрується повністю північна стіна.

4. - реставрується віконні заповнення.

5. - в процесі реставрації уточнюються первісні конструкції ліхтарів і по необхідності відновлюються.

6. - інтер'єр та обладнання церкви зберігається в сучасному стані і доповнюється необхідним обладнанням для проведення обряду.

Б - по дзвіниці .

1. - бляшане покриття даху замінюється на гонтове.

2. - реставрується підхрестовий шпиль.

- 3 - бляшане покриття піддавання замінюється на покриття дранцями.
- 4 - такими ж дранцями шалюється стіна другого ярусу замість сучасної шалівки.
5. - відкривається перший ярус дзвіниці і розбирається прибудова. При необхідності реставруються конструкції першого ярусу і підвалини дзвіниці.
6. - понижується рівень землі під підвалинами дзвіниці для запобігання дотикання підвалин до землі.

4. Пропозиції по пристосуванню .

Бабинець і наву церкви пропонується використовувати під траурний зал, де і відбувається сам обряд.

Для цього в інтер'єрі встановлюються лави, стіла для домовини, підставки для квітів і вінків .

Віттар використовується як підсобне приміщення для зберігання необхідного для обрядів інвентаря.

Для зберігання іншого майна, необхідного для дотримання чистоти на території і т.п., пропонується використати існуючий мурований будиночок на території церковного подвір'я, попередньо відремонтувавши його.

Управління
охорони
історичного
середовища

Центр міської історії
Center for Urban History

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Деревяна церква Стрітіння стоїть в дуже гарному місці на високому пагорбі в оточенні старих дерев.

Церква побудована у 1754 році. Цю дату відчитали на одвірку В. Січинський / 1, с.41 /, М. Драган / 2, с.149 /, хоч зараз на помальованому в жовтий колір одвірку олійною фарбою виведено 1758 р., що можна вважати помилкою або невільно відчитаною датою. За своїм типом церква належить до подільських трьохбанних церков.

Велична споруда церкви зведена з величезних дубових брусів, що і зараз вражають своєю міцністю. Наріжні з'єднання виконані врубками у простий замок з прямим зубом. Церква – трьохзрубна, трьохбанна з прямокутним, близьким до квадрату назов та витягну – тими шестиграними зрубамі сабинця / більшим / і вітара / меншим /. Досить високий четверик центрального зрубу завершується низькими восьмигранним барабаном / перехід до нього здійснюється через перуси / та плескатор напівсферичною банею. Бані вітара та сабинця також плескаті й розділені на два яруси фартухом. Всі вони завершуються ліхтарями з маківками. На сабинці є збережений карниз, прикрашений бігунцем. Підкрестові яблука заді зні. Піддашся обходить церкву по всьому периметру і спирається на випусті зрубів та додаткові кронштейни закріплені тиблями.

Бані церкви та піддашся покриті залізною бляхою, а стіни надопасання – омальовані вертикально дошками з нашільниками і помальовані у жовтий колір, що дає загальний вигляд церкви.

Церква освітлюється круглими вікнами в барабанах та прямо – кутними в зрубах надопасання.

В середині всі верхи відкриті і в інтер'єрі церква не втрачає свого величного вигляду.

Хори влаштовані при західній стіні басиниці. Арочні отвори з'єднують басиниць з центральним зрубом і центральний зруб з вівтарем.

У 1970 році стіни церкви в середині були помальовані. В церкві зберігається іконостас середини ХУІІ ст., поставлений в церкві одночасно з ІІ побудовою.

Іконостас дуже гарний, різьблений. В різьбленні колон та розміщенні ікон має елементи рококо. Написні ікони, що лишилися майже не переписані помальовані традиційно, на високому художньому професійному рівні. Решта ікон з іконостасу – празничкового ряду, апостольського і пророчного – грубо перемальовані. Фарбовий шар на всіх іконах руйнується і потребує консервації.

Крім іконостасу у церкві збережені ікони ХУІІ ст. :

"Богородиця Одигітрія", "Благовіщення" і вівтар з зображенням "Богородиці Одигітрії". Всі ікони перемальовані, фарбовий шар на них руйнується і потребує закріплення та розмисток.

На північному заході від церкви знаходиться маленька дзвіниця, побудована одночасно з церквою у 1754 р. Дзвіниця квадратна в плані, каркасна, двоярусна. Зараз нижній ярус опаланий дошками з націльниками і ціла дзвіниця помальована у жовтий колір, а націльники у червоний. Це опалювання як на церкві, так і на дзвіниці з'явилося у 70-ві роки нашого століття, спотворює первісні архітектурні форми і естетичне сприйняття споруд.

Перший ярус дзвіниці був відкритий, каркасний, на другий ярус можна було піднятися по приставленій драбині. Другий ярус мав вертикальну шалівку та по три арочні вирізи – голівники з кожного боку / 1, рис.2 /. Дзвіниця завершується чотирикутним

наметовим дахом, зараз піддашся і дах покриті залізом, а на малюнку 1922 року дах покритий гонтом, а піддашся вертикально покладеннями дошками.

Література .

1. В. Січинський. Дзвіниці і церкви Галицької України XVI-XIX ст. Львів, 1925 .
2. М. Драган. Українські дерев'яні церкви в 2-х ч. Львів, 1937.

Н. Сац —

ЗАКЛЮЧЕННЯ

про стан основних конструкцій пам'ятки архітектури
XVIII ст. дерев'яної церкви в с.Черепин Львівської
області./на основі візуального обстеження /.

I.

В результаті візуального обстеження було виявлено, що основні конструкції будівель церкви та дзвіниці знаходяться в задовільному стані. Виняток становлять :

- 1.Північні підвалини церкви, що практично лежать на землі і тому погіршували в місцях дотикання до ґрунту. Деревина пошкоджена на 5-10 см. від нижнього краю підвалин. Решта брусів в задовільному стані.
- 2.Випусти стін нави і вітара в місці прибудови ризниці позрубвані. Відсутній кронштейн при північній стіні вітара.
- 3.З північного боку в результаті підіймання рівня ґрунту фактично відсутній підмурівок і і наріжні камні повністю заглиблені в землю.

II.

Для ліквідації перелічених пошкоджень конструкцій пропонуються такі першочергові роботи:

- 1.Проведення благоустрою території навколо пам'ятки з вирішенням вертикальної планіровки для відновлення початкового рівня ґрунту.
- 2.Відновлення підмурівки з північного боку церкви.
- 3.Протезування пошкоджених частин підвалин.

НАЧАЛЬНИК ЛЬВІВСЬКОЇ КАРМ
СТАРШИЙ АРХІТЕКТОР

І.Р.МОГИТИЧ
В.Я.ПЕВЦЬ

Управління
охорони
історичного
середовища

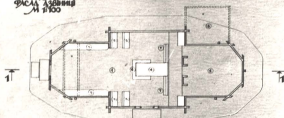
Пам'ятка архітектури 172 р.
дерев'яна церква і дзвіниця
в с. Черепин Львівської обл.

під будиною
траурних обрядів

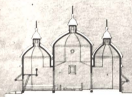
південний
фасад дзвіниці
М 1:100

схема
генплану
М 1:500

план М 1:50

1:500

розріз М

М 1:100

південний фасад

ПАМ'ЯТКА АРХІТЕКТУРИ 172 Р. ДЕРЕВ'ЯНА ЦЕРКВА І ЗВОНІЦЯ В С. ЧЕРЕПИН ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛ.

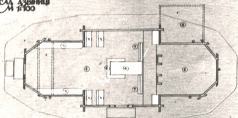
Управління
охраны
історичного
середовища
Міністерства культури
України
Center for Urban History

ПІД БУДИНОМ ТРАУРНИХ ОБРЯДІВ

ПІВДЕННИЙ
ФАСАД ЗВОНІЦІ
М 1:100

Схема
генплану
М 1:500

ПЛАН М 1:50

ЦЕРКВА ДЕРЕВ'ЯНА, ТРАПЕЦІЙНОГО ПЛАНУ, ПІДБІТОЮ

РОЗРІЗ 1-1

М 1:100

ПІВДЕННИЙ ФАСАД